

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ADLIYA VAZIRLIGI HUZURIDAGI
YURIDIK KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI
OSHIRISH INSTITUTI**

**PATENT HUQUQI FANI BO‘YICHA
O‘QUV DASTURI**

Toshkent 2025

O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil __-iyun kuni tasdiqlangan “Patent vakili” mutaxassisligi bo‘yicha o‘quv reja bilan fan nomi va hajmi belgilangan.

Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 19-martdagi “O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 171-son qarori asosida ishlab chiqilgan.

Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish institutida ishlab chiqildi.

O‘QUV FANINING DOLZARBLIGI VA OLIY KASBIY TA’LIM DASTURIDAGI O‘RNI

Ushbu fan ixtiro, foydali model, sanoat namunasi, seleksiya yutuqlari va ularning himoyaga layoqatlilik talablari, ushbu obyektlarga patentni rasmiylashtirish, patent tarkibini o‘rganish, patentni to‘xtatish, uni haqiqiy emas deb topish, patent huquqi obyektlarini yaratish to‘g‘risidagi shartnomalar, ularga nisbatan mutlaq huquqlardan foydalanish va qabul qilish, mualliflar va huquq egalarining huquqlarini himoya qilishga bag‘ishlangan. Shuningdek, mazkur fanning predmetini o‘rganish jarayonida patentlarni rasmiylashtirish, patent huquqi obyektlaridan foydalanish va ularni himoyasi bilan bog‘liq jarayonlarni o‘rganish asosiy maqsad qilingan.

“Patent huquqi” fani O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil __-yanvar kuni tasdiqlangan “Patent vakili” mutaxassisligi bo‘yicha o‘quv rejaning ixtisoslik fanlari blokiga kiritilgan fan bo‘lib, patent vakili sifatida faoliyatni amalga oshirish istagini bildirgan jismoniy shaxs – patent vakilligiga nomzodlarga (keyingi o‘rinlarda – nomzod deb yuritiladi) o‘qitiladi.

O‘QUV FANINING MAQSADI VA VAZIFASI

“Patent huquqi” fanini o‘qitishdan **maqsad** – nomzodlarga O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligi va xalqaro shartnomalar asosida patent huquqi normalarini qo‘llash bo‘yicha amaliy ko‘nikmalar va nazariy bilimlarni o‘rgatishdan iborat.

“Patent huquqi” – intellektual mulkning eng qiyin institutlaridan biri hisoblanadi, sababi patentni himoya qilish va rasmiylashtirish uchun nafaqat qonunchilikni bilish, balki texnika sohasidagi tegishli bilimga ega bo‘lish ham talab etiladi.

Fan bo‘yicha nomzodlarning bilim, ko‘nikma va malakalariga quyidagi talablar qo‘yiladi.

Nomzod:

– patent huquqi mazmun-mohiyatini, O‘zbekiston Respublikasida intellektual mulk obyektlarining asosiy qoidalari, shuningdek, mavjud qonunlar, O‘zbekiston

Respublikasi Prezidentining qaror, farmoyish va farmonlari, Hukumat qarorlari va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar haqida **tasavvurga ega bo'lishi**;

– intellektual mulk obyektlariga bo'lgan huquqlarni muhofaza va himoya qilishning xalqaro tizimi, shartnomalarni tuzish, patent huquqi obyektlarini tuzishga qaratilgan, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalaridan mutlaq tarzda foydalanish bo'yicha tegishli amaldagi qonunchilik qoidalari haqida nazariy va amaliy **bilimlarga ega bo'lishi**;

– patent huquqi obyektlari, xalqaro shartnomalar qoidalari, qonunosti hujjatlari, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalariga bo'lgan patentlarni rasmiylashtirishni tartibga soluvchi, aniq hayotiy holatdan kelib chiqib, patent huquqiga doir normalarni qo'llash **ko'nikmasiga ega bo'lishi** lozim.

MAVZULAR REJASI

№	Mashg'ulotlarning mavzusi	Jami o'quv soatlari	Shu jumladan,		
			Ma'ruza	Seminar	Amaliy mashg'ulot
1	Patent huquqi tushunchasi, predmeti va tizimi	4	2	2	-
2	Patent huquqining rivojlanish tarixi	4	2	2	-
3	Patent huquqining asosiy qoidalari	6	2	2	2
4	Patent huquqining obyektlari va subyektlari	4	2	2	-
5	Patentni olish, uni to'xtatish va tiklash tartibi	14	2	2	10
6	Patent egasining huquqlarini o'tkazish to'g'risidagi shartnomalar	14	2	2	10
7	Ixtiro, foydali model, sanoat namunasiga bo'lgan huquq	8	2	2	4
	<i>Oraliq nazorat</i>	2	-	-	2
8	Seleksiya yutuqlari, integral mikrosxemalar topologiyasi va ishlab chiqarish sirlariga (nou-xau) bo'lgan huquq tushunchasi va mohiyati	6	2	2	2
9	Individuallashtirish vositalariga bo'lgan huquqlar tushunchasi va mohiyati	12	2	2	8
10	Patent egalari va mualliflarning huquqlarini himoya qilish	16	2	2	12
11	Intellektual mulk sohasidagi davlat boshqaruvi va uning patent huquqini ta'minlashda tutgan o'rni	6	2	2	2
12	Patent huquqi sohasidagi xalqaro hamkorlik	6	2	2	2
	<i>Yakuniy nazorat</i>	6	-	-	6

		JAMI	108	24	24	60
--	--	------	-----	----	----	----

ASOSIY NAZARIY QISM (MA'RUZA MASHG'ULOTLARI)

1-mavzu. Patent huquqi tushunchasi, predmeti va tizimi.

Intellectual mulk huquqining o'ziga xos institutlari. Patent huquqi tushunchasi. Obyektiv ma'nodagi va subyektiv ma'nodagi patent huquqi. Patent huquqi tizimi. Patent huquqining subyektlari va obyektlari. Patent huquqining manbalari. Patent huquqlarining turlari.

2-mavzu. Patent huquqining rivojlanish tarixi.

Patent huquqi tarixi. Patentlarning eng qadimgi shakli. Patent huquqi tarixi o'rta asrlarning oxirlarida. Zamonaviy talqindagi patent so'zi. Monopoliyalar to'g'risidagi Nizom. Rivojlanayotgan mamlakatlarning patent qonunlari. Intellectual mulk huquqlarining himoyasi.

3-mavzu. Patent huquqining asosiy qoidalari.

Patent himoyasi asoslari. Patent egasi mutlaq huquqining buzilishi sifatida e'tirof etilmaydigan holatlar. Patent huquqining qoidalari. Patent huquqi qoidalarini tasniflash.

4-mavzu. Patent huquqining obyektlari va subyektlari.

Patent huquqi obyektlari. Ixtirolar. Foydali modellar. Ixtiro va foydali model sifatida e'tirof etiluvchi mahsulotlar. Ixtiro va foydali model sifatida e'tirof etilmaydigan holatlar. Sanoat namunalari. Sanoat namunalari deb e'tirof etilmaydigan obyektlar. Seleksiya yutuqlari. Seleksiya yutug'iga patent olish huquqi. Jahon Savdo Tashkilotining Intellectual mulkning savdo jihatlariga oid bitimi.

Patent huquqi subyektlari. "Patent huquqiy munosabatlar subyektlari" va "Patent huquqi subyektlari" tushunchalarining o'zaro farqi. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Intellectual mulk departamenti mulk obyektlariga bo'lgan huquqlarni muhofaza va himoya qilish sohasida davlat siyosatini amalga oshiruvchi vakolatli davlat boshqaruvi organi.

5-mavzu. Patentni olish, uni to'xtatish va tiklash tartibi.

Patent huquqi obyektlariga muhofaza olish. Ixtiro, foydali model, sanoat namunasiga nisbatan qo'yiladigan, patent olish huquqini vujudga keltiradigan talablar. Sanoat mulki muhofazasi bo'yicha Parij konvensiyasi.

Sanoat mulki uchun patent huquqlarini ro'yxatdan o'tkazish bosqichlari: talabnomani tayyorlash va topshirish; talabnomalarning vakolatli idora tomonidan ko'rib chiqilishi: patent berish.

Patentning amal qilishi tugatilishi. Patent huquqi obyektlari patentini haqiqiy emas deb e'tirof etish yoki bekor qilish asoslari. Patentning amal qilishini tiklash.

6-mavzu. Patent egasining huquqlarini o'tkazish to'g'risidagi shartnomalar.

Patent egasining huquqlarini o'tkazish to'g'risidagi shartnomalar tushunchasi. Shartnomaning huquqiy xususiyatlari. Oddiy litsenziya shartnomasi. Mutlaq litsenziya shartnomasi. To'liq litsenziya shartnomasi. Shartnoma taraflari. Shartnoma shartlari. Shartnoma shakli va uni ro'yxatdan o'tkazish. Litsenziya shartnomalarining predmeti. Shartnoma erkinligi prinsipi asosida tuzilgan shartnomalar.

7-mavzu. Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari bo'lgan huquq.

O'zbekiston Respublikasining «Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari to'g'risida»gi qonuni. Texnik ijod natijalari va badiiy ijod natijalarini bilan o'zaro farq qiladigan muhim xususiyatlari. Ixtiro tushunchasi va turlari. Foydali modellarning o'ziga xos tomonlari.

ORALIQ NAZORAT

O'quv dasturining 1-7-mavzulari bo'yicha suhbat shaklidagi oraliq nazoratlarni o'tkazish va baholash, bu turdagi oraliq nazoratni o'tkazish bo'yicha metodik materiallar asosida amalga oshiriladi.

8-mavzu. Seleksiya yutuqlari integral mikrosxemalar topologiyasi va ishlab chiqarish sirlariga (nou-xau) bo'lgan huquq tushunchasi va mohiyati.

Seleksiya yutuqlari patent huquqi obyektlari sifatida. Milliy qonunchilik darajasida, seleksiya yutuqlarini huquqiy himoya qilish borasidagi munosabatlarni huquqiy tartibga solish. Seleksiya yutuqlariga taqdim qilinadigan himoya turiga qarab mamlakatlarning guruhlarga ajratilishi. Integral mikrosxema va integral mikrosxema topologiyasi. Topologiya muallifi. Ishlab chiqarish sirlari (nou-xau). Nou-xauga bo'lgan mutlaq huquq o'tkazish haqidagi.

9-mavzu. Individuallashtirish vositalariga bo'lgan huquqlar tushunchasi va mohiyati

Individuallashtirish vositalari. Xizmat ko'rsatish belgilari. Individuallashtirish vositalarining turlari. Individuallashtirish vositalariga bo'lgan huquqlar. Firma nomiga bo'lgan huquq. Firma nomiga bo'lgan huquqni himoya qilish usullari. Tovar belgisi. Tovar kelib chiqqan joy nomi.

10-mavzu. Patent egalari va mualliflarning huquqlarini himoya qilish.

Patent huquqi samaradorligining muhim ko'rsatkichlari. Patent huquqlarining buzilishi tushunchasi. Patent huquqi sohasidagi buzilgan huquqlarni himoya qilish. Sud himoyasi tartibi. "Sotishga taklif qilish". Patent egasining huquqlarini bilvosita buzish. Huquqlarni himoya qilishning ma'muriy tartibi. O'zbekiston Respublikasi

Adliya vazirligi Apellyatsiya kengashi. Patent egalarining huquqlarini himoya qilishning fuqarolik-huquqiy usullari. Yetkazilgan zarar. Boy berilgan foyda. Mualliflar va patent egalarining huquqlarini buzganlik uchun jinoiy javobgarlik.

11-mavzu. Intellektual mulk sohasidagi davlat boshqaruvi va uning patent huquqini ta'minlashda tutgan o'rni.

Intellektual mulk sohasidagi munosabatlarni huquqiy tartibga solishni takomillashtirish. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Intellektual mulk departamenti. "Intellektual mulk markazi" davlat muassasasi.

12-mavzu. Patent huquqi sohasidagi xalqaro hamkorlik.

Intellektual mulkni xalqaro darajada himoya qilinishi. Butunjahon intellektual mulk tashkiloti. O'zbekiston a'zo hisoblangan intellektual mulkni muhofaza qilish sohasidagi konvensiya, shartnoma va bitimlar. O'zbekiston Respublikasining intellektual mulk sohasidagi hukumatlararo hamkorligi.

**SEMINAR MASHG'ULOTLARI BO'YICHA KO'RSATMA
VA TAVSIYALAR**

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Intellektual mulk huquqining o'ziga xos institutlari.
2. Patent huquqi tushunchasi.
3. Obyektiv ma'nodagi va subyektiv ma'nodagi patent huquqi.
4. Patent huquqi tizimi.
5. Patent huquqining subyektlari va obyektlari.
6. Patent huquqining manbalari va turlari.
7. Patent huquqi tarixi.
8. Monopoliyalar to'g'risidagi nizom.
9. Intellektual mulk huquqlarining himoyasi.
10. Patent himoyasi asoslari.
11. Patent egasi mutlaq huquqining buzilishi sifatida e'tirof etilmaydigan holatlar.
12. Patent huquqining qoidalari.
13. Patent huquqi obyektlari.
14. Ixtiro va foydali model sifatida e'tirof etiluvchi mahsulotlar.
15. Sanoat namunalari.
16. Seleksiya yutuqlari.
17. Patent huquqi subyektlari.
18. "Patent huquqiy munosabatlar subyektlari" va "Patent huquqi subyektlari" tushunchalarining o'zaro farqi.

19. O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Intellektual mulk departamenti intellektual mulk obyektlariga bo‘lgan huquqlarni muhofaza va himoya qilish sohasida davlat siyosatini amalga oshiruvchi vakolatli davlat boshqaruvi organi.

20. Patent huquqi obyektlariga muhofaza olish.

21. Sanoat mulki uchun patent huquqlarini ro‘yxatdan o‘tkazish bosqichlari.

22. Patentning amal qilishi tugatilishi.

23. Patent huquqi obyektlari patentini haqiqiy emas deb e‘tirof etish yoki bekor qilish asoslari.

24. Patentning amal qilishini tiklash.

25. Patent egasining huquqlarini o‘tkazish to‘g‘risidagi shartnomalar tushunchasi.

26. Oddiy litsenziya shartnomasi.

27. Mutlaq litsenziya shartnomasi.

28. To‘liq litsenziya shartnomasi.

29. Litsenziya shartnomalarining predmeti.

30. Texnik ijod natijalari va badiiy ijod natijalarini bilan o‘zaro farq qiladigan muhim xususiyatlari.

31. Ixtiro tushunchasi va turlari.

32. Foydali modellarning o‘ziga xos tomonlari.

33. Seleksiya yutuqlari patent huquqi obyektlari sifatida.

34. Integral mikrosxema va integral mikrosxema topologiyasi.

35. Topologiya muallifi.

36. Ishlab chiqarish sirlari (nou-xau).

37. Individuallashtirish vositalari.

38. Individuallashtirish vositalarining turlari.

39. Individuallashtirish vositalariga bo‘lgan huquqlar.

40. Firma nomiga bo‘lgan huquq.

41. Tovar belgisi va tovar kelib chiqqan joy nomi.

42. Patent huquqlarining buzilishi tushunchasi.

43. Patent huquqi sohasidagi buzilgan huquqlarni himoya qilish.

44. Sud himoyasi tartibi.

45. Patent egasining huquqlarini bilvosita buzish.

46. Huquqlarni himoya qilishning ma‘muriy tartibi.

47. O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Intellektual mulk departamenti.

48. Patent egalarining huquqlarini himoya qilishning fuqarolik-huquqiy usullari.

49. Mualliflar va patent egalarining huquqlarini buzganlik uchun jinoiy javobgarlik.

50. Intellektual mulkni xalqaro darajada himoya qilinishi.

51. O‘zbekiston Respublikasining intellektual mulk sohasidagi hukumatlararo hamkorligi.

AMALIY MASHG‘ULOTLAR BO‘YICHA KO‘RSATMA VA TAVSIYALAR

Amaliy mashg‘ulotlar davomida tinglovchilar patent huquqi obyektlari, xalqaro shartnomalar qoidalari, qonunosti hujjatlari, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalariga bo‘lgan patentlarni rasmiylashtirishni tartibga soluvchi, aniq hayotiy holatdan kelib chiqib, patent huquqiga doir normalarni qo‘llash maqsadida amaliy topshiriqlarni (tegishli protsessual hujjatlar tuzish, muammoli masalalarni yechish va h.k.) bajaradilar. Amaliy topshiriqlarini bajarishda tinglovchilar tegishli amaldagi qonun normalariga, amaliy tajribasi va o‘quv kursi davomida olgan bilimlarga tayanib, ularni asoslab bajarishlari kerak.

Amaliy mashg‘ulotlar quyidagi mavzular bo‘yicha tashkil qilinadi:

Patentni olish, uni to‘xtatish va tiklash tartibi;

Patent egasining huquqlarini o‘tkazish to‘g‘risidagi shartnomalar;

Patent egalari va mualliflarning huquqlarini himoya qilish.

MUSTAQIL TA’LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Patent huquqi tushunchasi, predmeti va tizimi.
2. Patent huquqining rivojlanish tarixi.
3. Patent huquqining asosiy qoidalari.
4. Patent huquqining obyektlari va subyektlari.
5. Patentni olish, uni to‘xtatish va tiklash tartibi.
6. Patent egasining huquqlarini o‘tkazish to‘g‘risidagi shartnomalar.
7. Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalariga bo‘lgan huquq.
8. Seleksiya yutuqlari, integral mikrosxemalar topologiyasi va ishlab chiqarish sirlariga (nou-xau) bo‘lgan huquq tushunchasi va mohiyati.
9. Individuallashtirish vositalariga bo‘lgan huquqlar tushunchasi va mohiyati
10. Patent egalari va mualliflarning huquqlarini himoya qilish.
11. Intellektual mulk sohasidagi davlat boshqaruvi va uning patent huquqini ta’minlashda tutgan o‘rni.
12. Patent huquqi sohasidagi xalqaro hamkorlik.

O‘QUV VA ISHLAB CHIQUV AMALIYOTLARI

(O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Intellektual mulk departamenti bilan kelishilgan holda amalga oshiriladi)

O‘QUV DASTURINI O‘ZLASHTIRISH VA TA’LIM JARAYONLARINI TA’MINLASHGA MO‘LJALLANGAN O‘QUV VA O‘QUV-METODIK MATERIALLAR

Tasdiqlangan navbatchilik jadvaliga muvofiq Pedagoglar markazi professor-o‘qituvchilari tinglovchilarga maslahatlar berib boradilar.

O‘quv materiallari:

ma’ruza fondlari (shu jumladan, elektron shakldagi) va fan bo‘yicha o‘quv qo‘llanma, tarqatma materiallar;

multimedia materiallari (slydlar, prezentatsiyalar va h.k.).

O‘quv materiallari Axborot-resurs markazida bosma hamda elektron shaklda saqlanadi.

O‘quv-metodik materiallar:

test (yoki nazorat savollari) yoxud masofaviy topshiriqlar;

amaliy topshiriqlar (masalalar yoki kazu va h.k.).

O‘quv dasturini amalga oshirish uchun zarur texnik ta’minoi:

shaxsiy kompyuter – o‘qituvchining avtomatlashtirilgan ish joyi;

“ppt (pptx)”, “doc (docx)”, “xlsx”, “mp3” va boshqa h.k. formatdagi fayllar bilan ishlash uchun dasturiy ta’minotlar;

multimedia qurilmasi, ekran yoki smart-televizor.

YAKUNIY NAZORAT

O‘quv dasturining barcha mavzulari bo‘yicha suhbat (yozma ish) shaklidagi yakuniy nazoratlarni o‘tkazish va baholash, “Patent huquqi” fanidan yakuniy sinovlarni (sinov va suhbat qabul qilish) o‘tkazish metodikasi va ularni qabul qilish uchun topshiriq va savollarni nazarda tutuvchi, tinglovchilarda javob varaqalari mavjud bo‘lishi belgilab qo‘yilgan metodik materiallar asosida amalga oshiriladi.

ASOSIY VA QO‘SHIMCHA O‘QUV ADABIYOTLAR HAMDA AXBOROT MANBAALARI

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari:

1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O‘zbekiston, 2017. – 488 b.

2. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. – T.: O‘zbekiston, 2017. – 592 b.

3. Mirziyoev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2018. – 508 b.

4. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan-milliy yuksalish sari.-Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU,2020.-452b.

5. Shavkat Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi.-Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2021.-464 b.

Normativ-huquqiy hujjatlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksi.
3. O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi.
4. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi
5. O'zbekiston Respublikasi Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi.
6. O'zbekiston Respublikasining "Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari to'g'risida"gi qonuni

Maxsus adabiyotlar:

Intellektual mulk. Darslik. Mas'ul muharrirlar: yu.f.d., prof., O.Okyulov, yu.f.d. (PhD), dotsent N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. –T.: TDYU nashriyoti , 2019. – 588 bet.

Intellectual property: Law & the information society. Cases & Materials. Fifth Edition, 2021. /James Boyle - William Neal Reynolds, Professor of Law Duke Law School; Jennifer Jenkins -Clinical Professor of Law (Teaching) & Director, Center for the Study of the Public Domain, Duke Law School. // Copyright ©2021 James Boyle and Jennifer Jenkins.

“В хорошей компании”. Вопросы интеллектуальной собственности в франчайзинге. /Серия “Интеллектуальная собственность для бизнеса”. Номер 5. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN: 978-92-805-2491-8.

От бумаги до цифровой платформы: Издательское дело, интеллектуальная собственность и цифровая революция. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland./DOI: 10.34667/tind.47042. ISBN: 978-92-805-3448-1 (печатная версия). ISBN: 978-92-805-3449-8 (онлайновая версия).

Коммерциализация идей. Руководство по интеллектуальной собственности для стартапов. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland. /ISBN: 978-92-805-3282-1. DOI: 10.34667/tind.44185.

Ежегодный обзор Мадридской системы, 2023 год (резюме). Международная регистрация знаков // WIPO, 2023. Всемирная организация

интеллектуальной собственности 34, chemindes Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland.

Понимание авторского права и смежных прав // World Intellectual Property Organization 34, chemin des Colombettes, P.O. Box 18. CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN: 978-92-805-2804-6.

Что такое интеллектуальная собственность? // WIPO, 2020. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN 978-92-805-3223-4.

Toshev B.N., Nabiev F. Intellektual mulk huquqi: tovar belgilarining huquqiy muhofazasi. O'quv qo'llanma. – T., 2019.

Oqyulov O. Intellektual mulk huquqi: umumiy qoidalar va alohida obyektlar. Darslik. – T., 2003.

G'afurov A.B. Intellektual mulk huquqini himoya qilishning dolzarb masalalari. Monografiya. – T., 2017.

Raxmatov A.I., Yakubova I.B. Patent huquqi. Darslik. – T.: YUMOM nashriyoti, 2021. – 123–142-bet.

Intellektual mulk. Darslik. Mas'ul muharrirlar: yu.f.d., professor O.Oqyulov, yu.f.f.d. (PhD) N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. – T.: TDYU nashriyoti, 2020. – 520–583-betlar.

O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksiga sharh: ilmiy sharhlar. 3-jild. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. – Toshkent: Baktriya Press, 2013. – 367–408-bet.

Yuldashov A.A. O'zbekistonda mualliflik va turdosh huquqlarni buzganlik uchun javobgarlik kuchaytirilishining dolzarbligi. Review of law sciences, № 2, 2020. - B. 134-137. // <https://cyberleninka.ru/article/n/zbekistonda-mualliflik-va-turdosh-u-u-larni-buzganlik-uchun-zhavobgarlik-kuchaytirilishining-dolzarbligi>.

Rakhmonova M.N., Bryliova V.A. Mechanism of protection of rights to trademarks in Uzbekistan // Archive of Conferences. – 2021. – P. 110-113. // <https://www.conferencepublication.com/index.php/aoc/article/view/1614/1700>.

Yakubova I.B., Yakubova A.B. Problems Of Copyright Protection: Plagiarism And Piracy On The Internet // Turkish Journal of Computer and Mathematics Education. – 2021. – T. 12. – №. 4. – C. 1132-1135. // <https://turcomat.org/index.php/turkbilmat/article/view/625/425>.

Bahramova M.N. Raqamli (elektron) arbitraj qo'llanilishi xalqaro tajribasi (Amerika Arbitraj Assotsiatsiyasi, CyberSettle va Butunjahon Intellektual Mulk Tashkiloti misolida) // Jamiyat va innovatsiyalar. – 2022. – T. 3. – №. 3/S. – B. 326-336. // <https://www.inscience.uz/index.php/socinov/article/view/1920/2098>.

V. Veb-saytlar:

<http://allpravo.ru>
<http://www.lawportal.ru>
<http://www.legislature.ru>
<http://www.law-and-politics.com>.
<http://www.cer.uz>
<http://www.gov.uz>
<http://www.gki.uz>
<http://www.gs1.uz.org>
<http://www.lex.uz>
<http://www.wipo.org>